

Letitia vera aneb pravota radost

BŘEZEN 2019

Uvnitř naleznete:

- Poslání Třetího františkánského řádu
- Okénko otázek a odpovědí
- Vzpomínky na Karla Makonje a bratra Česlava

„Slova, která jsi mi dal, dal jsem jim a oni je přijali a vpravdě uvěřili, že jsem vyšel od Tebe, a poznali, že jsi mě poslal.“

Řehole SFŘ - Předmluva - O těch, kteří konají pokání

Poslání Třetího františkánského řádu (9)

Podle charakteru svého poslání Třetí františkánský řád nesmí omezovat svou pozornost jen na duchovní pole jako účast na přednáškách a přijímání svátostí. Je povolán k tomu, aby bojoval za věc Boží, aby čelil nepřátelům, kteří by chtěli z občanského prostoru vymazat i poslední stopy svatého evangelia.

Třetí řád tedy musí žít a působit v občanské společnosti. Tento boj, který třetí řád vede proti nepřátelům evangelia, je bojem morálního řádu; jeho hlavními zbraněmi musejí být pravda a spravedlnost. Tedy především třetí řád musí bojovat na poli ideí, protože idea, myšlenka je přirozeně prvním zdrojem lidské činnosti. Proto třetí řád musí především začít působit v tisku. Tisk je totiž jedním z prostředků, jimiž druhým sdělujeme své myšlenky.

V tomto se můžeme hodně učit od našich nepřátel. Jejich škola nás naučí, jak máme používat tisk ke spáse křesťanského lidu, jak ho oni používají ke zkáze. Asi jako nikdy předtím se ukazuje, jak pravdivá je strašlivá věta Vykupitele: „Synové temnot jsou moudřejší a prozíravější než synové světla“¹.

Tuto prozíravost a chytrost, kterou evangelium připisuje synům temnot, nemůžeme chápat v absolutním smyslu, totiž, že zlí jsou chytří, protože se ubírají cestou neřesti a viny, naopak v tomto smyslu jsou skutečně hloupi a Písmo říká, že počet hloupých je nezměrný. Ale jsou nazváni prozíravějšími, moudřejšími proto, že když si zvolí cíl, volí nejvhodnější prostředky a celou silou své mysli se snaží, aby ho dosáhli.

Je psychologickým pravidlem člověka, který je rozumným bytím, že se sblíží a téměř splývá s těmi, s nimiž se stýká, jak říká lidová moudrost: „Řekni mi, s kým se stýkáš, a já ti povím, kdo jsi.“ Díky tomuto psychologickému pravidlu synové temnot vyškolení satanem, který jim vládne, vydávají houfně v občanské společnosti knihy a časopisy, a můžeme klidně říct, že každý občan je téměř obležen špatným tiskem.

Tyto řádky píšeme terciářům, kteří, co se počtu týče, jsou jistě malinkou částí občanské společnosti; a pak ne všichni terciáři patří mezi bohaté. Nicméně i oni, alespoň z části, představují skupinu těch, kdo mají určitou moc. Tak mohou, alespoň z části, čelit nepřátelům evangelia, i oni mohou použít tisk jako prostředek spásy tak, jako jej nepřátelé používají jako prostředek zkázy.

Kdo si všímá veliké zkázy způsobené špatným tiskem, nejvíce v morální rovině a nutně pak v důsledku toho i na ostatních rovinách lidského života, musí vzít za své nářky proroka Jeremiáše nad zkázou Jeruzaléma.

Přicházejí nám vhod slova Mons. Teodora dei Conti Valfrè di Bonzo²: „Jaké je – ptá se ctihodný prelát – učení, které razí časopisy, jež se většinou dostávají do rukou, jejichž redaktori, přinejmenším dvě třetiny z nich patří mezi nepřátele Ježíše Krista, církve, víry a morálky? Bůh je pro ně přízrak a pokud to tolerujeme, zůstává uvězněn na nebesích a odebíráme mu právo zasahovat do lidských záležitostí. Tajemství posvátného náboženství se stávají pouhou fantazií... Odmítají nadpřirozené skutečnosti a s nimi i prvotní vinu, která zapříčinila svár, který se v nás odehrává mezi požadavky rozumu a sklony vůle, přirozenost nakloněná ke zlému si přivlastňuje všechna práva, aby mohla následovat nízké pudy – a to vše řeší morálka.“

Ačkoliv se na první pohled zdá, že lid neuvažuje, přesto se v něm ozývá hlas rozumu a jeho zákonů. Tak

¹ Srv. Lk 16,8.

² Mons. Teodoro Valfrè di Bonzo se narodil v Cavour roku 1853. Na kněze byl vysvěcen 10. června 1876 v Římě. Biskupem Cunea se stal 27. března 1885, 18. března 1895 byl přeložen do Como a 3. března 1905 do sídla metropolitě ve Vercelli. 13. září 1916 byl přesunut do sídla arcibiskupa v Trebisondě a byl jmenován papežským nunciem Rakouska-Uherska. Za kardinála byl jmenován 18. prosince 1919, rok na to se stal prefektem Kongregace pro řeholníky. Zemřel v Římě 25. června 1922.

z předpokladů umí vyvodit nutné důsledky. Po popření Boha, duše a budoucího života, je velmi snadné pochopit, jaká morálka lidem zůstane. Pro správné jednání pak nezůstanou jiné motivy než hygiena, slušné chování a další, ještě slabší. Tak zůstane člověk se svými vášněmi, bez jakékoli silné a účinné brzdy, která by ho udržela na místě, naopak zůstává mnoho důvodů, proč vášním plně vyhovět.

To je v hrubých rysech situace současné společnosti, a to zvláště v latinských národech. Když po takové zkáze způsobené špatným tiskem najdeme ještě nějakého věřícího, nějakého praktikujícího, zvláště pak mezi veřejnými činiteli, téměř tomu nemůžeme uvěřit: zdá se nám nepravděpodobné, že v takové záplavě špatného tisku se ještě najde někdo, kdo věří. Tak rozsáhlé zlo vyžaduje rychlý a silný lék. Terciáři povolání k tomu, aby bránili evangelium, musejí a mohou pomoci tisku pomáhat svaté víře. Ale na to se zaměříme v příštím článku.

br. L. M. Or. Min. Cap.

(Bollettino del Terz'Ordine Franciscano, červen 1909, 180-181)

Z italštiny přeložil br. Bonaventura Jiří Štivar OFM Cap.

Poslání Třetího františkánského řádu (10)

V posledním článku o poslání třetího řádu, téměř na závěr předcházejících článků, jsme řekli, že třetí řád byl dán k obraně evangelia ve společnosti a naznačili jsme, že dobrý tisk představuje jeden z hlavních prostředků této obrany. Než pojednáme o tomto tématu, považujeme za vhodné představit několik úvah na jiné téma, které je velmi důležité.

Třetí řád jako stav evangelní dokonalosti, který je dostupný všem věřícím, je institucí *nanejvýš společenskou*. Co chce říci toto slovo *společenská* nebo *společnost*, chápe každý, kdo ho čte. Nikdo totiž neříká, že je ve společnosti, když je izolovaný a sám, ale když se nachází ve společnosti druhých, kteří jsou mu podobní. Představa skupiny lidí, kteří směřují ke stejnému cíli, je přirozeně obsažena ve slově *společnost* – a vlastně ji definuje.

Mezi lidmi je mnoho takových skupin, které směřují ke společnému cíli. Tou první, nejposvátnější, nejvznešenější, nejnutnější je rodinné společenství. Přirozeně jí předchází manželské společenství, neboli společenství dvou manželů, muže a ženy. Z tohoto společenství se rodí jiné, totiž rodičovské neboli společenství rodičů a dětí. No a konečně je ještě jedno rodinné společenství, tak zvané domácí, kde je pán domu a jeho podřízení.

Z mnohosti těchto rodinných společenství se rodí vesnická či městská společenství, z nich pak krajská, státní, občanská společnost, politika.

Jaké jsou vztahy třetího řádu s těmito společenstvími? Milost Boží nám nebere naši přirozenost, ale předpokládá ji jako základ, naplňuje ji, zdokonaluje ji. My, kdo z milosti Boží věříme a doufáme, jsme jejími svědky. A třetí řád činí něco podobného s lidskými společenstvími.

Třetí řád je stavem evangelní dokonalosti bez závazku slibů. Terciáři a terciářky mají tedy svobodu zvolit si stav manželský a mohou zcela naplňovat příkaz našeho Pána Ježíše Krista, který přikázal, aby se nerozdělovalo, co Bůh spojil. Třetí řád posvěcuje manželské společenství a povznáší ho tím, že zve terciáře, aby slíbili evangelní dokonalost i ve stavu manželském. Kromě toho terciář nemá sliby chudoby a poslušnosti, zůstává svým pánem i pánem svého majetku, a může tudíž být vlastníkem i kapitalistou, může působit v umění, v průmyslu i v obchodě. Slibem žít podle Řehole mu není odebrán politický a občanský život. Jako jakýkoliv jiný občan si může klást za cíl při zachování morálky, že chce dosáhnout i to nejvznešenější a nejdůstojnější, co v občanské společnosti existuje.

Z toho, co bylo řečeno, je jasné, že třetí řád nerozrušuje lidská společenství, ale naopak je nanejvýš pozvedá a zušlechťuje tím, že jejich členy zve k vyznávání evangelní dokonalosti.

Když takto vidíme třetí řád v celé jeho šíři a vznešenosti bytí, pak i jeho působení ve prospěch evangelia uvnitř občanské společnosti se nám jeví spontánnější, přirozenější a tedy i účinnější.

Prvním prostředkem, který má třetí řád k obraně evangelia používat, je, jak už jsme řekli, dobrý tisk. A co je to tisk? Je to mechanismus ve službě myšlenky a slova, který se snaží napodobit jejich rychlost a sílu.

A co má dělat třetí řád vzhledem k tisku? Má si osvojit tuto zbraň pro věc Boží, tak jako zlí si ji osvojují, aby jí škodili.

Tiskovou propagandu můžeme rozdělit na propagandu pomocí časopisů a pomocí knih. O té druhé pojednáme v příštím článku, nyní budeme mluvit jen o žurnalistice, tedy o novinách, které se každý den nebo i víckrát za den dostávají do rukou lidí.

Žurnalistika z morální stránky a podle toho, co pro nás dělá, se dá rozdělit na žurnalistiku špatnou a dobrou. Pokud jde o špatné časopisy, ať terciáři a terciářky pamatují na to, že kromě církevních předpisů, které je více méně mohou zakázat, je zakazuje přirozený zákon kvůli pohoršení, kvůli spolupráci se zlým skutkem druhého a kvůli blízkému nebezpečí hříchu.

Pokud jde o dobré časopisy, terciáři a terciářky jim mají pomáhat finančně, předplatným a propagací. Ale především ti, kdo mohou, mají jim pomáhat i intelektuální spoluprací – psaním článků, příspěvků a podobně.

V pojednání o propagandě prostřednictvím dobré žurnalistiky by bylo možné toho ještě mnoho co říct. Ale naše pojednání o poslání Třetího františkánského řádu nemá pojednat o všech jednotlivých úkonech osvíceného úsilí, jež mají terciáři z žurnalistiky použít při obraně evangelia. To by bylo na samostatnou studii. Naše slova se obracejí spíše k šířce a velkorysosti srdce, spíše k touze a vznešenosti vůle pro věc Boží. Je už pak na těchto horlivých a velkorysých duších, aby uskutečnily tyto vznešené ideály.

br. L. M. Or. Min. Cap.

(Bollettino del Terz'Ordine Franciscano, červen 1909, 249-251)

Z italštiny přeložil br. Bonaventura Jiří Štivar OFM Cap.

Poslání Třetího františkánského řádu (11)

Propagaci idejí a principů prostřednictvím tisku můžeme rozdělit na propagaci žurnalistickou a propagaci knižní. O první jsme již mluvili, nyní budeme mluvit o druhé. Propagaci knižní zvláště pomocí tak zvaných výpůjčních *knihoven*. Prostřednictvím těchto lidových knihoven se dávají lidem k dispozici knihy všeho druhu – takže každý za minimální příspěvek může mít k dispozici různé knihy na kratší či delší dobu podle předpisů a pravidel každé knihovny.

Nepřátelé víry si dobře všimli síly tohoto prostředku. Podívejme se, jak se o této propagandě vyjádřil zednář Ernesto Nathan¹, primátor Říma: „Musíme vzít na vědomí – říkával – že budoucnost je v rukou lidu –

¹ Ernesto Nathan se narodil v Londýně roku 1845 a do Itálie přicestoval roku 1859. Věnoval se obchodu a pak se dal na politiku. Od roku 1871 byl v Římě, kde se stal zednářským velmistrem a primátorem (1907-1913), který byl velmi antiklerikální.

² Politický deník založený roku 1864 v Milánu. Roku 1907 byl zrušen, ale pokračoval v činnosti v deníku *Unione* (1908-1912), který pak změnil jméno na *Italia* (1912-1968) a pak na *Avvenire d'Italia*, tj. dnešní *Avvenire*.

je tedy potřeba tomuto lidu – budoucímu vládci – věnovat naši pozornost. Výuka je nejvhodnější prostředek pro katechizaci mas. Jestliže spolu s vědou vstoupíme antiklerikalismus a socialismus, uděláme z těchto agentů vzdělané a přesvědčené apoštoly našich vysokých ideálů.“ „My bychom chtěli – poznamenává k tomu *Osservatore Cattolico*² (8.5.1909) – aby kněží a všichni čestní lidé, kterým záleží na skutečném dobru lidí a náboženství, se důkladně zamysleli nad těmito slovy zednářského primátora Říma.“

A my bereme tuto příhodnou poznámku za svou a připomínáme terciářům a terciářkám tento prostředek obrany evangelia. Díky Bohu různá sdružení z Benátek, stejně jako sdružení z Bassana, Padovy, Thiene, Roviga a Udine pomohly tomuto způsobu propagace.

Lidové či výpůjční knihovny vyžadují finanční prostředky a personál. Ale povolání do třetího řádu, které je povoláním k apoštolátu, dá terciářům a terciářkám široké srdce, aby otevřeli své peněženky a přispěli na nutné náklady a aby se nabídli pro tento druh propagace.

Terciáři ale musejí bránit evangelium uvnitř občanské společnosti i činností ve společnosti. Ohledně této otázky je vhodné, abychom se jasně vyjádřili. Třetí řád je řeholním řádem, je stavem evangelní dokonalosti. Tudíž si nemůže klást za cíl nebo za bezprostřední úkol dobro občanské, politické či ekonomické. Jeho bezprostředním úkolem musí být dobro morální – to znamená, že třetí řád musí hledat své posvěcení i posvěcení společnosti. Takže musí žít i působit ve společnosti, ale tak, aby to odpovídalo jeho vlastní přirozenosti. Takže když zvážíme z jedné strany zvyky naší doby, z druhé strany poslání třetího řádu, toto působení ve společnosti se má projevat především přednáškami, shromážděními a kongresy. Terciáři z Benátek to předvedli skvělým způsobem – kongresy v Udine, Rovigu, Bassanu a ve Vicenze zůstanou navždy drahými a vzácnými připomínkami působení třetího řádu. Vrcholná je síla živého a vřelého slova. Vrcholná je fascinace, kterou v lidské duši vyvolá velkolepé a krásné shromáždění. Terciáři a terciářky, kteří vyslechli toto živé a vřelé slovo, kteří se zúčastnili těchto skvělých shromáždění, se cítili být povzneseni – zakusili celou vznešenost svého poslání.

A už se blížíme ke konci našeho krátkého a dost nedokonalého pojednání o poslání Třetího františkánského řádu. Nejprve však chceme ještě jednou terciářům a terciářkám připomenout vznešenou ekonomii *lidského vykoupení*, abychom z ní vyvodili poslední, slavnostní a nejdůležitější závěr.

Jako Kristus vykoupitel vykoupil lidstvo utrpením, křížem a smrtí, tak chce, aby ti, které poslal, jeho apoštolové, to jest ti, kdo jsou povoláni přispívat ke spáse druhých, věnovali své zásluhy vykoupěnému lidstvu prostřednictvím stejných prostředků utrpení, bolestí a obětí, které lidský život přináší, které budou přijímat s křesťanskou odevzdaností, posvěcení a spojením v tom svém s Knězem a s Věčnou obětí. K této spolupráci, k této božské ekonomii ve prospěch lidstva je zván každý věřící, jelikož všem věřícím byla dána rada, aby se modlili jedni za druhé a navzájem si pomáhali ke spáse. Ale synové a dcery třetího řádu, terciáři a terciářky, jsou voláni zvláštním povoláním k tomu, aby naplňovali tuto božskou ekonomii. Musejí bránit evangelium působením ve společnosti, tiskem, živým slovem, propagací: musejí bránit evangelium především dobrým příkladem, jelikož mají být světlem světa; musejí ho bránit modlitbou, a když je toho zapotřebí, i krvavou obětí, to jest prolitím své vlastní krve, k čemuž dnes Bohu díky v civilizovaných národech dochází jen zřídka; ale nekrvavou obětí sebe samých, tj. bez prolití krve, ho musejí bránit každý den.

(KONEC)

br. L. M. Or. Min. Cap.

(Bollettino del Terz'Ordine Franciscano, únor 1910, 83-84)

Z italštiny přeložil br. Bonaventura Jiří Štivar OFM Cap.

Okénko otázek a odpovědí

Otázka:

Jak se má kandidát profese v SFŘ na profes připravit a za jakých podmínek může složit profes?

Odpověď:

Profese je slavnostním církevním úkonem, kterým kandidát profese obnovuje své křestní sliby a veřejně stvrzuje své rozhodnutí žít evangelium ve světě podle příkladu sv. Františka a podle Řehole SFŘ. Přípravu a podmínky složení profese stanoví podrobně oddíl II.3. Přijetí do SFŘ v kapitole II. MBS SFŘ v národních stanovách.

O přijetí uchazeče za kandidáta profese rozhoduje rada MBS na základě jeho písemné žádosti. Podmínky přijetí jsou: minimální věk 18 let, katolická víra, přijatá svátost křtu a biřmování, život ve spojení s církví, dobrá morálka, jasná znamení povolání, absolvování období iniciace, kdy byl v roli uchazeče.

V případě kladného rozhodnutí Rady o přijetí uchazeče do řádu jako kandidáta profese se má konat obřad přijetí podle rituálu. Přijetí se zaznamená v registru členů a kandidátů profese MBS. Po přijetí prochází kandidát profese obdobím počáteční formace, jehož účelem je vyvržení povolání, získání zkušeností z evangelního života v bratrském společenství a lepší poznání řádu.

K tomu slouží četba a meditace Písma svatého, poznávání osobnosti a spisů sv. Františka, františkánské spirituality, studium Řehole, Generálních konstitucí a národních stanov. Nezbytným předpokladem k uvedení do společné modlitby a života bratrského společenství je účast kandidáta profese na setkáních MBS. Období počáteční formace trvá jeden až tři roky. O jeho délce rozhoduje rada MBS.

Po uplynutí období počáteční formace kandidát profese písemně požádá ministra MBS o složení profese. Rada MBS rozhodne po vyslechnutí formátora a duchovního asistenta tajným hlasováním o připuštění kandidáta profese k profesi. Minimální věk pro složení profese je 21 let.

Profesi přijímá jménem církve a SFŘ ministr MBS, v jeho nepřítomnosti zástupce ministra. Obřad profese se koná podle rituálu. Trvalé profesi může předcházet dočasná profese, obnovovaná po roce. Celková doba dočasné profese nesmí překročit tři roky. Trvalá i dočasná profese se zaznamenává v registru členů a kandidátů profese MBS.

Odpověď zpracoval:

br. Václav Němec OFS

**Vážení a milí bratři sestry,
neostýchejte se podělit s ostatními čtenáři o vaše vzpomínky na bratra
Česlava a na další výrazné postavy naší spirituality!**

Těší se na ně vaše redakce.

Vzpomínka na Karla Makonje

* 9. 12.1947 + 2. 1. 2018

Už je to rok, co Karel umřel, ale bratři chtěli, abych zavzpomínala...

Karel byl divadelní režisér. Někteří viděli několik představení v Minoru, například Kvítka, zpracování františkánských legend (1994) nebo představení o jednotlivých svatých, patronů každého roku Desetiletí duchovní obnovy (před rokem 1989), která jsme hráli různě po kostelích celé České republiky, když nás místní farář do kostela pustil, ale já bych raději zavzpomínala na dobu, která byla nenápadná, ale přesto pro náš život zásadnější než všechna odehraná představení.

Vzpomenu na dobu našich začátků, kdy jsme přicházeli k víře. Psal se rok 1981, v Medžugorje se začala zjevovat Panna Maria, což s odstupem času vnímám jako velkou spojitost a dnes už vím, že to ona se na naší konverzi podílela. Bůh se nás dotkl každého zvlášť, i když jsme vždycky mluvili o společné konverzi. Z vyprávění vím, že Karla zastihl Pán v Moskvě, jediném katolickém chrámě v tomhle obrovském městě, kam zabloudila divadelní výprava s průvodkyní z Kazachstánu vlastně spíš náhodně, protože divadelníci se ozvali, že se chtějí podívat dovnitř. Uprostřed chrámu probíhal pohřeb s otevřenou rakví a nádherným zpěvem mužského sboru, jak je na Rusi zvykem. Tak tam se to stalo, ale víc nevím. Já zase přišla k víře ve stejné době u sv. Josefa (u Tadeáška) v Praze, kam jsem si chodila jen tak sednout.

To, co následovalo, bylo takové malé tsunami. V divadle, kde byl Karel tehdy zaměstnán, ho papírově vedli jako kandidáta strany, protože to jinak nešlo. Ani v loutkovém divadle nemohl být režisér nestraník. Karel pořád vstup do strany oddaloval, každoročně odrecitoval takovou říkanku o tom, že se necítí dost zralý. Po návratu z Moskvy (docela vtipný paradox) se však pochlapil a řediteli řekl, že do strany nikdy nevstoupí, protože je věřící.

Události následovaly rychle jedna za druhou. Den na to dostal okamžitou výpověď a jeho věci z ubytovny mu vyházeli na chodbu. Nebudu to mimopražské divadlo jmenovat, protože ředitel už je taky na pravdě Boží a Karel ho po revoluci nikdy nejmenoval, nepřipomínal veřejně ani soukromě jeho prohřešek, zachoval se zkrátka jako gentleman a tak se toho taky budu držet. Divadelní svět je malý, dva dny na to si mě zavolala soudružka Švorcová (byla jsem tehdy zaměstnaná v Divadle na Vinohradech) a ptala se mě, co se to stalo! Mlčela jsem, neměla jsem odvahu říct, že já jsem taky věřící, protože na jednu domácnost dva nezaměstnaní, to jsem si tehdy nedovedla představit. A zkušenosti s tím, že Bůh se vždycky postará, jsem taky ještě žádné neměla. Nicméně Bůh rozděluje křížečky jenom takové, které uneseme. Komunisté v Divadle na Vinohradech byli jiného kalibru, měli celostátní mocenské postavení a tak nějakou dramaturgyni, která začala chodit do kostela, bez problémů ustáli. Bůh to zkrátka nechal na mně. Počkal si. Trvalo mi tři roky, než jsem se odhodlala, sama dala výpověď a šla dělat pečovatelku. Soudruh ředitel mi podal ruku a ironicky na rozloučenou prohodil, že mi rozhodně nechce stát v mém životním štěstí.

Karel hned po vyhazovu sehnal místo na dětském oddělení motolské nemocnice, kde dělal sanitáře. Byla to služba náročná, protože parťáci nebyli moc spolehliví a Karel za ně všechno odřel. Přesto na tu dobu vzpomínal rád, i když pro jeho citlivou povahu to nebyla žádná procházka růžovým sadem. Ze svého zaměstnání vytvořil několik historek, které pak dával k lepšímu. Jeho nejoblíbenější byla: Jak jsem nosil mrtvé děti do márnice. Nosil je buď v košíku nebo i v náručí a protože márnice měla vypínač jen z jedné strany a boxy pro děti byly na opačném konci, musel celým prostorem chodit po tmě. Při Karlově fantazii si dovedu představit, že to byl těžký úkol a že měl asi strach. Nicméně jako historka to byla vždycky velká legrace. Projevila se tu Karlova dobrá vlastnost: všechno těžké dokázal obrátit v žert. Při všech emocích, které v něm mrtvé děti vzbuzovaly, je nezapomněl nikdy pokřtít. Měl od O. Kohlíčka (faráře u sv. Antonína v Holešovicích, kam jsme chodili) přesný návod, jak křest provést a nosil k tomu v kapsičce pláště v lahvičce křestní vodu. Představa, že všechny ty děti jistě stály u Božího trůnu při Karlově odchodu na věčnost, mě naplňuje radostí a velkou nadějí.

S nastalým chudým životem jsem se celkem brzo smířila, naučila se chodit každý den na mši a to mně dávalo velkou sílu. Nastaly prostě pokojnější časy. Ale ne moc dlouho! Karel si totiž usmyslel, že se chce stát františkánským terciářem. Přes tajný kanál fokolarína pana Šturmu jsme se dostali k O. Inocenci Kubíčkoví, na něhož jsem už mnohokrát vzpomínala. Sotva jsme prodělali noviciát, jehož místo konání se měnilo různě po bytech, ale nejčastěji jsme se scházeli na Národní, v malém bytečku vedle Adrie, O. Inocence jednou v noci sebrali a znova zavřeli. O. Inocenc byl starý mazák, z vězení žádný strach neměl, takže to bral celkem s humorem, ale my byli vyděšení docela dost. Dokud člověka moc nezasáhne osobně, pořád bere ty největší hrůzy, o nichž slyší vyprávět, jen jako vyprávěnky. Teprve když je přítomný skutečnosti, zlu, které teď a tady jedná, si překvapeně říká: „Tak ona je to pravda!“ Přišly výslechy, strach, naštěstí ten největší, že nás vyhodí z práce, už nehrozil. Neměli už jsme kam spadnout. Tehdy jsem Karlovi s nadsázkou říkala, i když zrnko výčitky v tom bylo: „Tak co, Kájo, co si ještě vymyslíš?“ – Člověk je koza tvrdohlavá a ženská zvlášť a tak mi poměrně dlouho trvalo, než jsem františkánství přijala opravdu za své. Ale jak člověk stárne, bilancuje a dívá se na minulá léta s odstupem, teprve teď vidí, kolik milostí skrze náš řád získal! A třeba by je ani nedostal, kdyby nebyl terciář! Milost služby, pokory, humoru, milost kajícího ducha, i když už si kající bratři dávno neříkáme, ale sv. František to nejspíš pořád vede v patrnosti, milost, že jsme se mohli potkat s takovými kněžími, kteří po letech v kriminále byli plni lásky, odpuštění, humoru a elánu pracovat pro církve! A taky nesmím zapomenout na biskupa Jirku Paďoura, kapucína, který nás do církve připravoval. Ten sice ve vězení nebyl, ale zase byl bez státního souhlasu. A i když nechci jmenovat ono město, v němž byl Karel tehdy v angažmá, přece nemůžu nezapomenout na O. Michala Pometla, který tam tehdy sloužil a byl Karlovi velkou oporou. Tak to vidíte - kolem dokola samí františkáni! A pak že má člověk na vybranou! Díky, Bože, díky sv. Františku, žes nás do svého řádu přijal! A ty, Karle, všechny františkány, které jsme v těch dobrodružných dobách potkali, a jsou tam teď s tebou, pozdravuj! Hlavně se za nás nezapomínejte modlit. Moc to všichni potřebujeme!

Věra Eliášková, manželka

Vzpomínka na bratra Česlava Křížalu, OFM

Je to již více než 30 let, kdy jsem se s ním poprvé setkala. Tehdy v roce 1988 jsme se s mým mužem (tenkrát ještě svobodní) nadchli pro ideály svatého Františka a již delší dobu hledali kontakt na třetí řád sv. Františka. V tu dobu začalo naše přátelství s bratrem Česlavem, když nám ho jedna známá řeholní sestra doporučila jako člověka, který o terciářích něco ví.

Ukázalo se, že nejsme jediní v našem kraji, kdo měl podobnou touhu žít ve světě jako františkán. Každý měsíc jsme se začali s bratrem Česlavem scházet na jedné faře poblíž Jaroměře.

Tam jsme prožívali radost ze společenství v duchu sv. Františka. Bratr Česlav opravdu dovedl vytvořit atmosféru pravého bratrství. Vždy byl na setkání připraven a také se náležitě převlékl - do hábitu. Bylo to poprvé, kdy jsem se setkala s živým františkánem. Nikdy nezapomenu na den, kdy jsme asi v šesti lidech seděli u společného stolu a obědvali. Zatímco jsme si pochutnávali na dobrém jídle, bratr Česlav předčítal v čele stolu z Kvítků svatého Františka. Sám se pak najedl v rychlosti a kdo ví, jestli vůbec... A to bylo pro něj typické. Svým příkladem nás učil františkánským zvyklostem. Díky jeho vedení bylo naše společenství upřímně bratrské. A takto jsme se měsíc co měsíc sjížděli z blízkého i dalekého okolí.

Ve vzpomínkách z té doby mám před očima ještě jeden výrazný obraz. Při jednom výletu do Prahy nečekaně potkávám bratra Česlava, za krátký čas zas na jiném konci republiky! A po pár dnech, když jsem doma vyhlédla z okna, vidím, že po naší zahradě k nám jde Česlav... bylo možné ho potkat nečekaně na různých místech. Určitě to bylo i tím, že se nespokojil jen s pravidelnými měsíčními setkáními, ale svoje terciáře navštěvoval i v jejich domovech nebo i v nemocnicích. Zvláštní péči věnoval mladým, početným rodinám.

Několik let jsem z rodinných důvodů nemohla na františkánská setkání dojíždět a když jsem po letech zase navštívila společenství v České Třebové, jaké bylo moje překvapení, že jako duchovní asistent tam byl opět bratr Česlav. Byl pořád stejný, humoru měl stále na rozdávání, jen mu přibylo pár roků a neduhů. Tenkrát jsem si uvědomila, že on je stálice, která společenství tmelí. Přestože se členové a místa setkávání různě střídala, Česlav jezdil vytrvale. Velmi si cením jeho lety nabyté moudrosti, o kterou se s ostatními rád podělil

Zde několik z jeho zásad, které mě provází životem:

- Je důležité, aby terciáři navštěvovali setkání pravidelně
- Naučme se několik krátkých – střelných modliteb a často si je opakujme, aby se nám v těžké chvíli vybavily automaticky. V těžkých situacích už nic nevymyslíme.
- Modleme se za nepřátele.
- Příklad štědrosti, nezištné pomoci a vytrvalosti.
- Trpělivost při snášení nepříjemností

Až při zpětném vzpomínání si uvědomuji, jak moc tento františkán ovlivnil můj život.

A tak, jak on sám tady na zemi často prožíval různé nespravedlnosti a jak pomáhal svým terciářům, tak věřím, že jeho přimluva je mocná i nyní v nebi. Zvláště se k němu obracím v neřešitelných situacích, nespravedlnostech a také prosím o jeho přimluvu za víru v naší rodině. Necelých šest let po jeho smrti mohu podat svědectví o vyslyšených prosbách na jeho přimluvu.

Jindřiška Kučerová